

*Załącznik nr 1
do zarządzenia Nr 88/2020
Burmistrza Białogardu
z dnia 13 października 2020 r.*

**OGÓLNY SCHEMAT PROCEDURY KONTROLI
PRZESTRZEGANIA I STOSOWANIA PRZEZ
PRZEDSIĘBIORCÓW
PRZEPISÓW USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI
I PORZĄDKU W GMINACH**

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną do przeprowadzania kontroli przestrzegania przez przedsiębiorcę wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Białogard, zwanej dalej „kontrolą”, stanowią:

- 1) art. 6 ust. 5a, art. 9u i art. 9v ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439), zwanej dalej „Ustawą”;
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. poz. 122), zwane dalej „Rozporządzeniem”;
- 3) art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 799 z późn. zm.), zwanej dalej „POŚ”;
- 4) rozdział 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), zwanej dalej „Pp”, który ma zastosowanie do przedsiębiorcy;
- 5) obowiązujące uchwały Rady Miejskiej Białogardu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Białogard, zwane dalej „Regulaminem”.

II. ORGAN UPRAWNIONY DO KONTROLI

Organem uprawnionym do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów Ustawy, Rozporządzenia oraz Regulaminu na terenie miasta Białogard jest **Burmistrz Białogardu**.

III. OSOBY UPOWAŻNIONE DO KONTROLI

Funkcje (czynności) kontrolne wykonują pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu, posiadający legitymacje służbowe upoważniające do wykonywania takich funkcji (czynności), upoważnieni do wykonywania funkcji (czynności) kontrolnych przez Burmistrza Białogardu.

IV. ZAKRES PRZEDMIOTOWY KONTROLI

Zakres przedmiotowy kontroli obejmuje przestrzeganie przez przedsiębiorcę jako właściciela nieruchomości wymagań z zakresu utrzymania czystości i porządku na nieruchomości, zgodnie z Ustawą i obowiązującym na terenie miasta Białogard Regulaminem, w szczególności zbierania w sposób selektywny na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, przestrzegania i stosowania przepisów Ustawy oraz spełniania wymagań określonych w Rozporządzeniu przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Białogardu.

V. PODMIOTY KONTROLOWANE

Kontroli podlegają przedsiębiorca będący właścicielem nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, oraz przedsiębiorca posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych i przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisany do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Białogardu.

Przedsiębiorcą, w rozumieniu art. 4 Pp, jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Przez właściciela nieruchomości rozumie się zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Jeżeli obowiązki wskazane w Ustawie mogą jednocześnie dotyczyć kilku podmiotów, spośród wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy, obowiązany do ich wykonania jest podmiot lub podmioty faktycznie władające nieruchomością. W takim przypadku podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy mogą, w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, wskazać podmiot obowiązany do wykonania obowiązków wynikających z Ustawy.

Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkiem wielolokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokalu obowiązki właściciela nieruchomości wspólnej oraz właściciela lokalu obciążają wspólnotę mieszkaniową albo spółdzielnię mieszkaniową.

Zgodnie z art. 6ka Ustawy podmiot odbierający odpady komunalne obowiązany jest powiadomić Burmistrza Białogardu o przypadkach niedopełniania przez właścicieli nieruchomości, objętych miejskim systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

VI. WYBÓR PODMIOTÓW KONTROLOWANYCH

Podmioty kontrolowane wybierane są:

- 1) na podstawie analizy dokumentów zgromadzonych w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu, wskazujących na uzasadnione podejrzenie naruszenia przez właścicieli nieruchomości przepisów określonych w Ustawie i Regulaminie,
- 2) na podstawie powiadomień Burmistrza, dokonywanych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych miejskim systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, o niedopełnieniu przez właściciela obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych powstałych na terenie danej nieruchomości,
- 3) na podstawie innych zgłoszeń (mieszkańców miasta, pracowników innych wydziałów Urzędu).

VII. PROCEDURA KONTROLI PRZEDSIĘBIORCY

1. Pracownik przed przeprowadzeniem kontroli:

- 1) w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:
 - a) sprawdza czy przedsiębiorca będący właścicielem nieruchomości jest ujęty miejskim systemie gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - b) jeżeli tak, to sprawdza w systemie informatycznym, w którym prowadzona jest ewidencja właścicieli nieruchomości składających deklarację, czy przedsiębiorca złożył deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwaną dalej „deklaracją”,
 - c) jeżeli nie, to sprawdza czy przedsiębiorca posiada zawartą umowę na odbieranie odpadów komunalnych ujęta w prowadzonej przez Miasto ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych,

- 2) w zakresie gromadzenia i pozbywania się z nieruchomości nieczystości ciekłych:
 - a) sprawdza czy zbiornik bezodpływowy lub przydomowa oczyszczalnia ścieków na nieruchomości przedsiębiorcy jest ujęta w prowadzonej przez Miasto ewidencji zbiorników bezodpływowych lub ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - b) sprawdza czy przedsiębiorca jako właściciel nieruchomości zawarł umowę na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych w prowadzonej przez miasto Białogard ewidencji umów zawartych na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- 3) w zakresie świadczenia przez przedsiębiorcę usługi odbierania odpadów komunalnych lub usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, sprawdza czy przedsiębiorca:
 - a) jest wpisany do rejestru działalności regulowanej, o której mowa w art. 9b ust. 2 Ustawy, prowadzonego przez Burmistrza Białogardu,
 - b) posiada zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 4) w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie złożył deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo nie zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości lub na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, pracownik informuje o powyższym Naczelnika, celem podjęcia przez Burmistrza Białogardu czynności:
 - a) o których mowa w art. 60 Ustawy - w przypadku niezłożenia deklaracji,
 - b) o których mowa w art. 6 ust. 6 i 7 Ustawy – w przypadku braku umowy i dowodów uiszczenia opłat za usługi odbioru odpadów komunalnych lub pozbywania się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych,
- 5) w przypadku, gdy właściciel nieruchomości złożył deklarację albo zawarł umowę na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości lub na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, pracownik podejmuje czynności kontrolne prawidłowości danych w tych dokumentach i informuje o ustaleniach Naczelnika, celem podjęcia przez Burmistrza Białogardu czynności:
 - a) o których mowa w art. 60 Ustawy - w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji,
 - b) o których mowa w art. 9u ust. 1 Ustawy w związku z art. 6 ust. 5a Ustawy - kontroli posiadanych umów,
- 6) w przypadku gdy przedsiębiorca świadczy usługi na terenie miasta Białogard bez wymaganego prawem:
 - a) wpisu do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b ust. 2 Ustawy, prowadzonego przez Burmistrza Białogardu,
 - b) zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłychpracownik informuje o powyższym Naczelnika, celem podjęcia czynności, które będą skutkować odpowiedzialnością karną, o których mowa w art. 10 ust. 1 Ustawy,
- 7) przygotowuje upoważnienie do przeprowadzenia kontroli (jeden egzemplarz upoważnienia otrzymuje kontrolowany podmiot; upoważnienie sporządzane jest odrębnie dla każdej kontroli, zgodnie z wytycznymi art. 49 Pp.

Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli określa **załącznik nr 2 do zarządzenia**.

- 8) zawiadamia przedsiębiorcę , którego zamierza kontrolować, zgodnie z art. 48 Pp.
Wzór zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli określa **załącznik nr 3 do zarządzenia**.
- 9) wszczyna kontrolę nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli; jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia (art. 48 ust. 1 Pp); na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia (art. 48 ust. 2 Pp).
- 10) w razie konieczności występuje do Burmistrza za pośrednictwem Naczelnika o zapewnienie przez Komendanta Powiatowej Policji pomocy kontrolującym w toku wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrola:

- 1) czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej, upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- 2) zakres kontroli nie może wykraczać poza zakres wskazany w upoważnieniu,
- 3) w przypadku nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej albo niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązku wskazania na piśmie osoby upoważnionej, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika przedsiębiorcy lub osoby zatrudnionej u przedsiębiorcy w ramach innego stosunku prawnego, którzy mogą być uznani za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, z późn. zm.) lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem Urzędu, przeprowadzającego kontrolę,
- 4) kontrolę przeprowadza się na nieruchomościach objętych zakresem przedmiotowym upoważnienia do kontroli, w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez kontrolowanego (brak ograniczenia czasowego od godziny 6.00 do 22.00),
- 5) kontrolujący dokonuje w książce kontroli prowadzonej w postaci papierowej, w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej, wpisów obejmujących: organ kontroli, oznaczenie upoważnienia do kontroli, zakres przedmiotowy przeprowadzonej kontroli, daty podjęcia i zakończenia kontroli;
W książce kontroli prowadzonej w formie elektronicznej wpisów tych dokonuje przedsiębiorca,
- 6) podczas kontroli pracownik sprawdza wykonanie obowiązków nałożonych na właściciela nieruchomości w Ustawie i Regulaminie, w tym:

- a) wyposażenia nieruchomości w worki lub pojemniki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych (w odpowiednią ilość i o prawidłowym oznakowaniu i kolorystyce), utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów – art. 5 ust. 1 pkt 1 Ustawy,
 - b) wyposażenia nieruchomości, w przypadku niepodłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej, w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych - art. 5 ust. 1 pkt 2 Ustawy,
 - c) zbierania w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w Regulaminie - art. 5 ust. 1 pkt. 3 Ustawy,
 - d) gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych - art. 5 ust. 1 pkt 3a Ustawy,
 - e) pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami Ustawy i przepisami odrębnymi - art. 5 ust. 1 pkt 3b. Ustawy, w tym kontroluje przedsiębiorcę w zakresie posiadania umowy na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości i umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, jeżeli nieruchomość nie jest przyłączona do istniejącej sieci kanalizacyjnej , oraz dowodów uiszczenia opłat za te usługi - art. 6 ust. 5a Ustawy,
- 7) podczas kontroli przedsiębiorcy świadczącego na terenie miasta Białogard usługę odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości, pracownik sprawdza spełnienie przez przedsiębiorcę:
- a) wymogów i obowiązków określonych w art. 9d, 9e, 9ea i 9g Ustawy,
 - b) warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem określonym w art. 9 Ustawy,
- 8) z czynności kontrolnych kontrolujący sporządza protokół.
Pomocniczy wzór protokołu kontroli określa **załącznik nr 4 do zarządzenia**,
- 9) w protokole kontroli zamieszcza się ustalenia kontroli i zalecenia pokontrolne oraz wyznacza termin na powiadomienie Burmistrza Białogardu o sposobie wykonania zaleceń,
- 10) nieprawidłowości stwierdzone podczas pierwszej kontroli skutkują pouczeniem i wskazaniem zaleceń pokontrolnych lub podjęciem postępowania przez Burmistrza Białogardu w celu wydania decyzji administracyjnej:
- a) nakazującej wykonanie obowiązku wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki, przeznaczone do selektywnego zbierania odpadów komunalnych, utrzymania tych pojemników odpowiednim stanie sanitarnym porządkowym lub technicznym oraz utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów – art. 5 ust. 7 Ustawy,
 - b) o wysokości opłaty za gospodarowaniu odpadami komunalnymi – art. 6o ust. 1 Ustawy lub ustalającej obowiązek uiszczenia na rzecz Miasta Białogard opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych – art. 6 ust. 7 Ustawy,
 - c) cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych – art. 8a ust. 3 Ustawy,

- 11) protokół podpisują kontrolujący oraz przedsiębiorca; dokumentacja fotograficzna stwierdzonych nieprawidłowości stanowi załącznik do protokołu. Jeden egzemplarz protokołu doręcza się kontrolowanemu przedsiębiorcy, który może wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem,
- 12) podpisanie protokołu może nastąpić po przeprowadzeniu kontroli w umówionym miejscu i terminie,
- 13) w razie odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 380 ust. 3 POŚ, kontrolujący umieszcza o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Burmistrzowi (termin 7 dni liczy się od daty zgłoszenia odmowy podpisania protokołu),
- 14) po zakończeniu czynności kontrolnych (w tym samym dniu lub w ostatnim dniu kontroli, jeżeli kontrola trwa dłużej niż jeden dzień) należy uzupełnić pozostałe informacje w książce kontroli przedsiębiorcy,
- 15) wykonanie zaleceń pokontrolnych podlega sprawdzeniu, w drodze rekontroli, po upływie terminu, wyznaczonego na powiadomienie Burmistrza Białogardu, o sposobie ich wykonania.